

PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W SŁUPSKU
UL. NARUTOWICZA 9

unicef
dla każdego dziecka

PRAWA DZIECKA

-scenariusz zajęć o prawach dziecka

SCENARIUSZ ZAJĘĆ O PRAWACH DZIECKA

(Stworzony na podstawie Akcji pt. Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka z UNICEF)

Autor: Wioletta Majewska, Agnieszka Bernasińska, Monika Walczak

Temat zajęć: Dziecka prawa-moja sprawa!

Adresat zajęć: 6-latki, w tym dzieci ze SPE.

Etap edukacyjny: wychowanie przedszkolne.

Miejsce i czas realizacji zajęć: przedszkole, 30/40 minut (z możliwością wydłużenia).

Cel ogólny: kreowanie sytuacji edukacyjno-terapeutycznych sprzyjających utrwaleniu/ poznaniu i rozumieniu praw dziecka.

Cele operacyjne:

Wiadomości: zna podstawowe prawa dziecka, zna zasady komunikacji i współpracy z rówieśnikami; zna podstawowe reguły językowe i poprawnego konstruowania wypowiedzi; zna zasady ćwiczeń rozwijających, stymulujących w zakresie percepcji wzrokowej.

Umiejętności: uważnie słucha listu; konstruuje poprawne odpowiedzi na pytania do wysłuchanego tekstu; swobodnie wypowiada się; wypowiada się na temat swoich praw, potrafi określić własne uczucia i emocje oraz dostrzega je u innych, wie, że oprócz praw ma również obowiązki, współpracuje w grupie, dokonuje syntezy obrazka, pracuje na materiale obrazkowym, spostrzega położenie przedmiotów w przestrzeni.

Postawy: komunikatywny; zainteresowany; chętnie się wypowiada, aktywny.

Środki dydaktyczne: kartki A-4 koloru czerwonego, zielonego, żółtego, niebieskiego, pomarańczowego; naklejki *Wesołe buzie* koloru czerwonego, zielonego, żółtego, niebieskiego, pomarańczowego; koperta z listem, obrazek przedstawiający Dominika dla każdej grupy (5 grup) w dwóch wersjach: z podziałem na części, bez podziału na części; 1 zestaw obrazka pociętego na 16 części dla każdej grupy (5 grup); pudełko oklejone plakatem Prawa dziecka; kopert z zadaniami oznaczona kolorem czerwonym, zielonym, żółtym, pomarańczowym; roślina w doniczce; tarcza przedstawiająca zegar ze wskazówkami (na szarym papierze/brystolu), obrazki na temat praw dziecka (5 praw) – po 1 obrazku dla grupy, 5 obrazków pt. Mam prawo do wychowania w rodzinie (po 1 obrazku dla grupy); 6 obrazków przedstawiających prawa dziecka dla każdej grupy, 6 obrazków przedstawiających prawa dziecka dla nauczyciela, 1 karta z łamaniem praw dziecka pocięta na 6 części dla każdej grupy, 5 obrazków w całości przedstawiających łamanie praw dziecka dla nauczyciela, 1 karta podzielona na 6 części dla każdej grupy; plakat/książeczka Twoje prawa, Konwencja o prawach dziecka UNICEF.

Formy pracy: indywidualna, grupowa.

Metody pracy:

- **aktywne** (oparte na aktywności dziecka) m.in.: aktywizujące np. gry dydaktyczne, wchodzenie w role, uczenie się w grupie, wizualizacja; angażujące zmysły;
praktyczne (pokaz), **eksponujące** (ekspozycja);
- **podające, słowne** (oparte na aktywności nauczyciela).

Rozwijane kompetencje kluczowe:

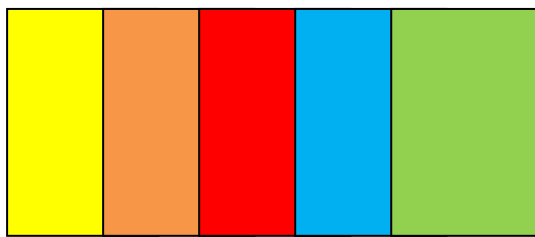
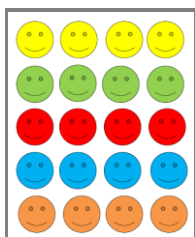
- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje obywatelskie.

Przebiegu zajęć:

Część wstępna:

- **Zabawa integrująca grupę** *Kolorowe buźki.*

Kartki A-4 koloru czerwonego, zielonego, żółtego, niebieskiego, pomarańczowego; naklejki Wesołe buzie koloru czerwonego, zielonego, żółtego, niebieskiego, pomarańczowego.

Dzieci siedzą na dywanie w kręgu. N. wita się z dziećmi podając rękę i jednocześnie przyklejając każdemu dziecku do koszulki kolorową buźkę. Następnie poprzez oznaczenie kolorem - dzieli salę na strefy:

- czerwona kartka - strefa dla grupy dzieci z naklejkami (buźkami) czerwonymi,
- zielona kartka - strefa dla grupy dzieci z naklejkami (buźkami) zielonymi,
- niebieska kartka - strefa dla grupy dzieci z naklejkami (buźkami) niebieskimi,
- żółta kartka - strefa dla grupy dzieci z naklejkami (buźkami) żółtymi,
- pomarańczowa kartka - strefa dla grupy dzieci z naklejkami (buźkami) pomarańczowymi.

Dzieci po wywołaniu koloru przez N. przemieszczają się do strefy. W ten sposób N. tworzy grupy.

- **Wprowadzenie do tematu zajęć** *List od Dominika*

Koperta z listem, obrazek przedstawiający Dominika dla każdej grupy (5 grup) w dwóch wersjach: z podziałem na części, bez podziału na części; 1 zestaw obrazka pociętego na 16 części dla każdej grupy (5 grup), pudełko oklejone plakatem Prawa dziecka, koperty z zadaniami oznaczone kolorem.

- N. wręcza każdej grupie obrazek w całości oraz 1 zestaw obrazka pociętego na 16 części. Zadaniem dzieci jest ułożenie obrazka pociętego na 16 części w całość. Dzieci nakładają pocięte elementy na obrazek w całości. W przypadku trudności w ułożeniu obrazka - N. wspiera grupę, wykonując czynność wspólnie z dziećmi lub zmieniając kartę pracy na wersję z podziałem na części.

Karty pracy w dwóch wersjach.

Karty pracy do pocięcia na 16 części.

- Rozmowa kierowana na podstawie listu.

N. przedstawia chłopca i jego rolę poprzez odczytanie listu do dzieci (N. czyta list od Dominika).

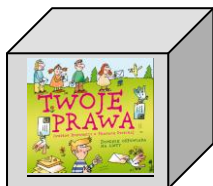

Pytania do dzieci:

- *Jak ma na imię chłopiec?*
 - *O czym mówi Dominik?*
 - *Co dostał Dominik od dzieci?*
 - *Co przekazał Dominik dzieciom?*
- N. nawiązuje do prezentu przekazanego przez Dominika dzieciom – pudełko oklejone plakatem pt. TWOJE PRAWA.

Każda z grup otrzymuje pudełko oklejone plakatem na temat praw dziecka.

- N. zachęca dzieci do swobodnych wypowiedzi na temat plakatu pt. TWOJE PRAWA. N. zadaje dzieciom pytania m.in. o to, czy słyszały już o prawach dziecka, jeśli tak to w jakiej sytuacji.

- Uświadomienie dzieciom rozumienie słowa „prawa”.

Roślina w doniczce.

N. prezentuje przed dziećmi roślinę w doniczce (kwiat).

Rozmowa kierowana na temat warunków potrzebnych roślinom do życia. Dzieci wymieniają warunki, jakie potrzebne są roślinie, aby mogła się rozwijać. W podsumowaniu N. zaznacza, że roślina ma prawo do podlewania, prawo do posiadania ziemi, prawo do przesadzania, prawo do słońca.

N. w podsumowaniu wskazuje na „dziecko” - każde dziecko tak samo jak roślina, aby się rozwijać ma swoje prawa. N. nawiązuje do listu Dominika – zadań, które przygotował w celu poznania praw dziecka. W pudełku znajdują się koperty z zadaniami do wykonania.

Część główna:

- **Zabawa dydaktyczna Zegar praw**

Tarcza przedstawiająca zegar ze wskazówkami (na szarym papierze/brystolu), obrazki na temat praw dziecka (5 praw) – po 1 obrazku dla grupy, 5 obrazków pt. Mam prawo do wychowania w rodzinie (po 1 obrazku dla grupy), koperta z czerwonym kwadratem.

→ N. rozkłada/wiesza przed dziećmi tarczę przedstawiającą zegar.

→ N. prosi o wyciągnięcie z pudełka koperty z czerwonym kwadratem i rozłożenie/przyjrzenie się obrazkom.

Każda grupa rozkładała przed sobą po 2 obrazki. Jeden z obrazków opisuje prawo dziecka z opisu, drugi obrazek z *opisem Mam prawo do wychowania w rodzinie* jest jednakowy dla wszystkich grup.

→ N. czyta opisy prawa dziecka. Zadaniem każdej grupy jest odszukanie obrazka, który pasuje do opisu prawa. N. objaśnia prawo, jednocześnie angażując dzieci do swobodnych wypowiedzi. Chętne dziecko z grupy umieszcza obrazek z prawem na zegarze.

→ Rozmowa kierowana na temat obrazka *Mam prawo do wychowania w rodzinie*.

N. prosi wszystkie grupy o sprawdzenie, czy obrazek, który leży przed nimi jest taki sam, jaki prezentuje przed nimi - N. pokazuje dzieciom obrazek *Mam prawo do wychowania w rodzinie*. Wspólne formułowanie prawa. N. zbiera obrazki od grup i jeden z nich umieszcza na zegarze.

Opisy :

	<p>Każdy mały i duży człowiek ma prawo do odpoczynku. Jeżeli chce, może leżeć w łóżku, huśtać się na huśtawce, przyglądać się biedronce na łące, słuchać muzyki czy biegać po parku.</p>
	<p>Każdy mały i duży człowiek ma prawo do zabawy. Jeżeli chce, może się bawić, budować zamki z klocków, grać w piłkę, szyc sukienki dla lalek, rysować patykami dziwołagi na piasku, chodzić na wystawy, koncerty, spektakle teatralne i filmy.</p>
	<p>Każdy mały i duży człowiek ma prawo do nauki. Może słuchać, czytać, pisać, liczyć, rysować, malować, grać, lepić, rzeźbić, konstruować, śpiewać....</p>
	<p>Każdy mały i duży człowiek ma prawo do życia bez przemocy. Nikt-ani dziecko, ani dorosły-nie może innych bić i poniżać, dokuczać im i wyśmiewać się z nich.</p>

	<p>Każdy mały i duży człowiek ma prawo do opieki medycznej. Jeżeli się skaleczy, należy mu opatrzyć ranę. Ludzie jeżeli zachorują-powinni być zbadani i poinformowani o tym, co mają robić, aby jak najszybciej wyzdrowieć.</p>
---	--

• **Zabawa wzrokowo-ruchowa *Memo praw*.**

Koperta z zielonym kwadratem, 6 obrazków przedstawiających prawa dziecka dla każdej grupy, 6 obrazków przedstawiających prawa dziecka dla nauczyciela, zegar.

N. prosi dzieci o wyciągnięcie z pudełka koperty z zielonym kwadratem i rozłożenie/przyjrzenie się obrazkom.

→ Każda grupa rozkładała przed sobą 6 obrazków.

→ Następnie każda grupa układa obrazki rewersem.

→ N. rozkłada przed sobą 6 obrazków w systemie od lewej do prawej. Odkrywa pierwszy obrazek. Rozmowa kierowana/swobodna na temat obrazka. N. nazywa prawo dziecka.

→ Po czym każda grupa przechodzi do działania-wskazuje wśród sześciu obrazków jeden do pary - taki sam, jaki odkrył wcześniej nauczyciel. Zwycięska grupa zostaje nagrodzona przez pozostałe grupy oklaskami. Obrazek wskazany przez grupę wraca ponownie do gry, a obrazek N. zostaje przez niego umieszczony na zegarze. Czynność powtarzamy do ostatniego obrazka.

6 praw dziecka/obrazki: Prawo do aktywności fizycznej; Prawo do zabawy z przyjaciółmi; Prawo do poznawania kolegów innych narodowości; Prawo do miłości; Prawo do publicznego wyrażania swojego pochodzenia; Prawo do zadawania pytań i wątpliwości.

● **Zabawa ruchowa** - *Mam prawo do...*

N. zaprasza dzieci do zabawy ruchowej. Zabawa polega na swobodnym poruszaniu się po sali (bieganiu, skakaniu) i na określone hasło (prawo) dzieci muszą się zatrzymać i wykonać odpowiedni gest. W zależności od zdolności grupy można wybrać 2 lub więcej gestów do zapamiętania:

- *Prawo do życia: gest trzymania dziecka na rękach (kołyska)*
- *Prawo do ochrony: gest skrzyżowania rąk na klatce piersiowej/przytulenia*
- *Prawo do rozwoju: gest czytania książki*
- *Prawo do uczestnictwa: gest podniesionej ręki do góry*

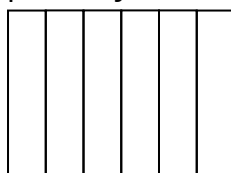
Po zabawie dzieci wracają do stref.

● **Zabawa wzrokowa** *Łamanie praw dziecka*

Koperta z żółtym kwadratem, 1 karta z łamaniem praw dziecka pocięta na 6 części dla każdej grupy, 5 obrazków w całości przedstawiających łamanie praw dziecka dla nauczyciela, 1 karta podzielona na 6 części dla każdej grupy.

N. prosi o wyciągnięcie z pudełka koperty z żółtym kwadratem i rozłożenie/przyjrzenie się elementom.

→ Zadaniem dzieci jest ułożenie 6 elementów od strony lewej do prawej w pozycji pionowej.

Karta pracy do ułożenia.

Karta pracy – obrazek pocięty na 6 części.

→ Rozmowa kierowana/swobodna na temat złożonego obrazka.

Nauczyciel prezentuje ilustracje obrazujące łamanie praw dziecka i zadaje pytania grupie, która taki obrazek ułożyła, np.:

- *Dlaczego to dziecko jest smutne?*
- *Czego mu brakuje?*
- *Jak można mu pomóc?*

Podczas rozmowy N. podkreśla, wskazuje fakt łamania prawa dzieci w niektórych krajach świata.

Część końcowa/podsumowanie zajęć:

List, koperta z pomarańczowym kwadratem, plakat/książeczka praw dziecka UNICEF.

Rozmowa kierowana, swobodna na temat dalszej części listu Dominika do dzieci.

- N. odczytuje dalszą część listu Dominika do dzieci.
- N. prosi dzieci o wyciągnięcie z pudełka ostatniej koperty z pomarańczowym kwadratem.

Dzieci otrzymują w prezencie plakat/książeczkę praw dziecka w celu usystematyzowania wiedzy na temat praw dzieci. N. angażuje dzieci do swobodnych wypowiedzi.

- Pożegnanie z dziećmi.

Komentarz metodyczny: Nauczyciel na bieżąco przekazuje dziecku informację zwrotną poprzez wskazanie, co dziecko robi dobrze, co i jak wymaga poprawy. Etapy zajęć powiązane z kształtowaniem kompetencji kluczowych.

Źródło informacji:

- Publikacja „Prawa dziecka-scenariusze zajęć dla nauczycieli” Stowarzyszenie Polski Komitet Narodowy Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci – UNICEF
- Karty pracy - Planszomania pt. Prawa dziecka
- Karty pracy pt. Nasze prawa to ważna sprawa, miesięcznik Bliżej Przedszkola
- Okładka/pierwsza strona tytułowa –obraz z Publikacja „Prawa dziecka-scenariusze zajęć dla nauczycieli” Stowarzyszenie Polski Komitet Narodowy Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci – UNICEF